

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת איריס רבינוביץ ברון

מבקש

שחר דוד

ע"י ב"כ עוה"ד משה בן-דרור ואו ינון חימי
ממשרד בן-דרור, חימי ושות'

נגד

משיבה

מרב - מזון כל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד אמיר דולב ואו ליאור מדוצקי
ואו אחי ממשרד מיתר עורכי דין

החלטה

1 לפניי בקשה לאישור תובענה ייצוגית (להלן: "בקשת האישור"), שהוגשה על ידי מר שחר דוד (להלן: "המבקש") כנגד מרב – מזון כל בע"מ, המפעילה את רשת המרכולים 'אושר עד' (להלן: "המשיבה"). עניינה של בקשת האישור בטענה שהמשיבה מפרה באופן נרחב ושיטתי את החובה להציג את המחיר הכולל על גבי המוצרים הנמכרים על ידה, ובכך גורמת לנזק לחברי הקבוצה ואף מתעשרת על חשבונם שלא כדין.

רקע

1. ביום 14.2.23 הגיש המבקש כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המשיבה. המשיבה הגישה ביום 3.9.23 תשובה לבקשת האישור.
2. ביום 30.11.23 הגיש המבקש את תגובתו לתשובת המשיבה לבקשת האישור.
3. ביום 21.12.23 התקיים דיון קדם משפט, ובמסגרתו המליץ בית המשפט לצדדים לבוא בדברים. ביום 3.4.24 הודיע המבקש כי הצדדים באו בדברים אך לא הגיעו להסכמות. ביום 5.5.24 הודיעה המשיבה כי הפערים בין הצדדים גדולים מדי באופן שמאין את ההיתכנות להצלחת הליך גישור בשלב זה, וביקשה כי יקבע מועד לדיון הוכחות.
4. המבקש הגיש בקשה להכריע בבקשת האישור על סמך כתבי הטענות בהתאם לסעיף 2(ה) לתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע-2010. המשיבה התנגדה לבקשה, וביקשה מבית המשפט לדחות את הבקשה. לנוכח תשובת המשיבה, התיק נקבע לדיון הוכחות.
5. בדיון ההוכחות נחקרו המצהירים מטעם הצדדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

לאחר הדיון שבו הצדדים ובאו בדברים אולם לא הגיעו להסכמות.

4. הצדדים הגישו את סיכומיהם בכתב.

תמצית טענות הצדדים

עיקרי בקשת האישור

5. בבקשת האישור הוגדרה הקבוצה המיוצגת כך:

"כל אדם בישראל, שרכש או רצה לרכוש מוצר בסניפי המשיבה השונים, ואשר לא הוצג על

8 גבי המוצר או על גבי אריזתו מחירו הכולל, בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ועד

9 למועד אישור התובענה כייצוגית."

6. לפי המתואר בבקשת האישור, המבקש רכש ביום 19.12.22 מוצרים בסניף המשיבה באשדוד,

11 אולם המחירים של מוצרים אלה לא סומנו על גביהם או על גבי אריזתם. לדבריו, עובדי

12 המשיבה מסרו לו כי הם לא מסמנים את מוצריהם כדבר שבשגרה. לטענתו, בשל התנהלות

13 המשיבה, התקשה להשוות את מחיר המוצרים והיה לו קושי לבצע את הרכישה באופן שגרם

14 לו חוסר נוחות ותסכול. לבקשה צורפו צילומים, סרטונים וקבלה. לטענת המבקש, המשיבה לא

15 מפרסמת את המחירים על גבי עשרות מוצרים שונים ובסניפים שונים. המשיבה מוכרת פריטים

16 רבים ודומים, כך שאי הסימון על המוצרים עצמם מקשה על הלקוחות לדעת את מחיר המוצר

17 הספציפי.

7. עילות התביעה המפורטות כוללות: הטעיה והפרת חובת הגילוי מכוח סעיפים 2(א) ו-4 לחוק

19 הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"); הפרת סעיפים 17א ו-17ב לחוק הגנת

20 הצרכן שעניינם הצגת מחיר כולל על גבי הטובין; הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת

21 הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין"); עשיית עושר ולא במשפט כמובנה בחוק עשיית

22 עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט"); הפרת חובת תום

23 הלב הקבועה בסעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים").

8. סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן מטיל על המשיבה חובה להציג את מחירו הכולל של המוצר על

24 גביו או על גבי אריזתו. לפי הנטען, מטרת חובת הסימון היא להגן על הצרכן ולאפשר לו לקבל

26 החלטות צרכניות מושכלות ולהשוות מחירים. הפרה זו עשויה להסב חוסר נוחות לצרכן ועשויה

27 להוות נזק בר פיצוי. יתרה מזאת, אחד הטעמים המרכזיים לאי סימון המוצרים הוא חיסכון

28 במשאבים, והמשיבה התעשרה מכך שלא כדין על חשבון הצרכנים. לביסוס טענה זו צורף דו"ח

29 בשם "חוק סימון מחירים: סקירת המצב בעולם, המגמות המסתמנות והערכת השפעת החוק

30 על המחירים לצרכן", כנספח 12 לבקשת האישור (להלן: "דו"ח בעניין חוק סימון מחירים").

31 העילה הנזיקית של הפגיעה בנוחות חברי הקבוצה, וכן עילת ההתעשרות, הוכרו בפסיקה

32 בנסיבות דומות כעילות להגשת תביעה ייצוגית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

9. בבקשת האישור נטען כי למבקש ולחברי הקבוצה נגרמו נזקים ממוניים ובלתי ממוניים. הנזקים הממוניים נובעים מפער המחירים בין המוצרים הנמכרים על ידי המשיבה למוצרים "דומים, זהים או תחליפיים" אשר נמנע מהצרכנים לערוך השוואה בין מחיריהם, וכן מהגמישות שהעדר הסימון נתן למשיבה להעלות מחירים. כמו כן, נגרמו לצרכנים נזקים בלתי ממוניים עקב הפגיעה בנוחות הצרכן וביכולתו לערוך השוואת מחירים מול רשתות שיווק מתחרות. המבקש העריך את נזקיו האישיים ב-100 ₪ בגין הנזק הבלתי ממוני שנגרם בשל הרגשות השליליים, חוסר הנוחות והטרחה בגין אי סימון המוצרים; ובסך מוערך של 100 ₪ בגין הנזק הממוני; אולם לשם הזהירות ובהתאם ליעוץ הוא מעמיד תביעתו עבור הנזקים יחד על 100 ₪.
 10. הסעדים שהתבקשו במסגרת בקשת האישור הם צו עשה המורה למשיבה לתקן את כל מצגיה, ולהציג על גבי מוצריה או אריזתם את מחירם הכולל; להורות למשיבה לפצות את המבקש ואת חברי הקבוצה בסכום הנזק שנגרם להם; ולהורות למשיבה לפצות את הציבור בסכום הכסף שהיא חסכה בשל אי ציון המחיר על גבי המוצרים.
 11. בית המשפט אף התבקש למנות בודק לצורך בדיקת היקף ההפרה ומשכה, היקף חברי הקבוצה והיקף הנזק שנגרם להם, וכן את היקף התעשרותה של המשיבה מההפרה.
 12. כמו כן נטען להתקיימותם של יתר התנאים הנדרשים לאישור התובענה הייצוגית.
- עיקרי תשובת המשיבה
12. לטענת המשיבה, יש לסלק את בקשת האישור על הסף מחמת היעדר עילה. לעמדתה, בהתאם לפרט 10 לתוספת לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים) תשנ"א-1991 (להלן: "**תקנות פרסום מחירים**") בית עסק אינו נדרש לסמן מחיר על כל מוצר אם הוא נמכר בתוך "מכל", וסימון המחיר באמצעות תווית או שלט הצמוד למכל או סמוך אליו מספיקים. כמו כן, בהתאם לגילוי הדעת של הרשות להגנת הצרכן מיום 20.3.23, מכירה של מוצר ב"קופץ" אף היא אינה מחייבת את העוסק להדביק תווית מחיר על כל מוצר.
 13. לשיטת המשיבה, מכל הוא כל כלי קיבול המכיל טובין או מוצרים, לרבות מקרר, ואילו הראיות המובאות בבקשת האישור מראות שלמוצרים שהוצעו למכירה בתוך מכלים או אמצעי תצוגה הוצמד שלט המציג את המחיר כנדרש על פי דין. המבקש התעלם מהוראות הדין האמורות בבקשת האישור.
 14. ביחס לראיות שהציג המבקש, סבורה המשיבה כי הן הוצגו באופן מניפולטיבי המקים ספק לכך שהתביעה תנוהל ותיוצג בדרך הולמת ובתום לב. כמו כן, נטען כי הראיות מעידות על כך שהמשיבה מקפידה על סימון המחיר כנדרש בדין וכי טענות המבקש נעוצות למעשה מהתעלמות מהוראות הדין הרלוונטיות.
 15. המשיבה טענה, אם כן, כי היא ממלאת אחר דרישות הדין וכאשר מדובר במכירה ב"מכל" - כפי שטענה שזה המצב ביחס לתמונות שצורפו לבקשת האישור של מכירה על "במות" או

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 במקרים - הסימון התבצע בשילוט. המשיבה הוסיפה וטענה כי השיקה אפליקציה ובחנויות
2 שלה מצויים עגלות חכמות ומסופונים אשר הלקוחות עושים בהם שימוש ויכולים באמצעותם
3 לדעת את המחיר של המוצרים.
- 4 16. המבקש לא הוכיח כי עומדת לו עילת תביעה אישית. המבקש לא מספק פרטים על אודות
5 הרכישה שיאפשרו לברר אם הוא אכן לקוח של המשיבה שפעל בתום לב, ואף תצהירו לוקה
6 בלקוניות. מכאן שהמבקש לא הוכיח כי עומדת לו עילה או שקיימת תשתית ראייתית מינימלית
7 להפרת הנטענות.
- 8 17. לטענת המשיבה יש לדחות את בקשת האישור גם לגופה. ביחס לטענה לעשיית עושר ולא
9 במשפט, סבורה המשיבה כי לא ניתן לתבוע בגין עילה זו, זאת שכן סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן
10 קובע הסדר שלילי המגביל את עילות התביעה בגין הפרה של סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן
11 לעוולות לפי פקודת הנזיקין בלבד.
- 12 המבקש אף לא עמד בנטל להוכחת התעשרות שכן לא הוכח חיסכון מצידה והטעה בחישוב
13 החיסכון הנטען על ידו. בעל דין המבקש להוכיח טענה שבמומחיות נדרש להביא חוות דעת
14 מומחה, ובענייננו לא הוגשה חוות דעת מטעם המבקש. יתרה מזאת, המבקש אף התעלם
15 מממצאים בסקירה שצירף, אשר בכוחם לאיין את בקשת האישור, והציג חישוב שגוי ומפוזר
16 של ההתעשרות הנטענת.
- 17 18. יש לדחות את הטענה להפרת חוק הגנת הצרכן ותקנות פרסום מחירים. באשר לעילת ההטעה
18 בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, כעולה מהראיות שהגיש המבקש, המבקש לא הוטעה שכן ידע מהו
19 המחיר המדויק של כל מוצר. המבקש לא צירף אסמכתא או חו"ד מומחה לתמיכה בטענת
20 ההטעה הנובעת מאי סימון המחירים. המשיבה הוסיפה כי טענת המבקש כי המשיבה סימנה
21 את המחיר לצרכן שלא בהיקף הנדרש מהווה טענה עובדתית סותרת, ומלמדת שמחיר המוצר
22 כן הוצג לצרכן ועל כן הצרכן לא הוטעה. אם כן, המבקש לא הוטעה ועל כן אין לו עילת תביעה
23 אישית. כך גם רבים מיתר חברי הקבוצה לא הוטעו בפועל, כל שכן מקום שבו המידע גלוי וברור
24 לעיני הצרכן אין הוא יכול לטעון כי הוטעה.
- 25 המשיבה מוסיפה וטוענת, כי לא מתקיימים גם רכיבי הנזק והקשר הסיבתי בעילת ההטעה
26 לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן. המחירים סומנו כנדרש ולא נמנעה מהצרכנים האפשרות
27 להשוות בין מוצרים. כמו כן, הטענה כי סימון מחירים מקשה על העלאת מחירים אינה
28 מבוססת והוצגה בחוסר תום לב. הגמישות בשינוי המחירים באה פעמים רבות לטובת הצרכן,
29 כפי שעולה מהסקירה שצורפה על ידי המבקש. יש לדחות אף את הטענות לנזק לא ממוני מאחר
30 שהמשיבה מציגה את מחיר המוצרים. המבקש גם לא עומד בנטל לבסס קשר סיבתי בין עילת
31 התביעה לבין חברי הקבוצה כהגדרתה.
- 32 19. המשיבה דוחה את הטענות להפרת חובה חקוקה לפי פקודת הנזיקין, שכן לשיטתה אין מקום
33 להחילה ביחס לטענה להפרת הוראות חוק הגנת הצרכן מאחר שהחוק עצמו מבסס עוולה
34 נזיקית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

20. כמו כן, המשיבה שוללת את הטענה להפרת חוק החוזים ומכחישה את הטענה להפרת חובת
תום הלב במו"מ הקבועה בסעיף 12 לחוק.
21. לא מתקיימים יתר התנאים לאישור התובענה הייצוגית. התובענה אינה מעוררת שאלות
מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. זאת, בין היתר, משום שהגדרת
הקבוצה כוללנית וכוללת אנשים שלא נפגעו ולא היו יכולים להיפגע. נטען כי לא סביר
שהתובענה תוכרע לטובת הקבוצה ואף לא סביר כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל
בדרך הולמת ובתום לב. כמו כן, התביעה הייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה
במחלוקת בנסיבות העניין.

עיקרי תגובת המבקש

22. המבקש סבור כי במסגרת תשובתה, הודתה המשיבה בעובדות הנטענות בבקשת האישור ובכך
שהיא לא מסמנת את מחיר המוצרים כעניין של מדיניות. לשיטתו, המשיבה טועה בהבנת
האמור בתקנות פרסום מחירים, ופרשנותה המגדירה כל מוצר הנמכר על מדף או בתוך מכל
כ"תפוזרת", מאפשרת לכלול במסגרת הפטור הקבוע בפרט 10 לתקנות פרסום מחירים "כל
מוצר בעולם". סוג המוצרים הוא הקובע את הדרך שבה ניתן להציג את המחיר, ולא דרך הצגת
המחירים קובעת את חובת הסימון. הפטור לסימון מוצרים הקבוע בפרט 10 האמור מתייחס
לטענתו רק לפריטים קטנים שלא ניתן לסמן אינהרנטית. קבלת טענת המשיבה תהפוך את
הוראת סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן לאות מתה ומשמעותה היא להפוך את החרג לכלל.
המבקש התייחס לעמדות מאסדר שהוגשו במסגרת הליך מקביל [ת"צ (מחוזי ת"א) 48087-05-
22 פרונסקי נ' ליבנה צפוני בע"מ] כביסוס לטענתו כי שלט המציין מחיר אינו תחליף לסימון
מחיר על גבי על יחידת מוצר או אריזה.
23. לשיטת המבקש, טענת המשיבה כי די בהצבת שלט לצד המוצרים הנמכרים על ידה כדי לעמוד
בדרישת החוק, היא טענה מופרכת שיש לדחותה. לשיטתו, יש חובה לסמן מחיר על גבי
המוצרים עצמם, על גבי כל פריט ופריט, והחרג המתיר סימון בשילוט לצד המוצר מתייחס
לפריטים בודדים, בתפוזרת, ביחידה בודדת, ואשר אינם ארוזים. רוב מוצרי המשיבה ארוזים
מראש, ולא חל עליהם הפטור. פרשנות המשיבה סותרת מאליה את מטרת החוק והתקנות.
המשיבה לא טוענת כי אין ביכולתה לסמן את מוצריה, אלא שהיא בוחרת לעשות כן משיקוליה.
24. אין מחלוקת עובדתית שהמשיבה אינה מסמנת את מחירי מוצריה על גביהם, אלא המשיבה
סבורה כי אין עליה חובה לעשות כן. הראיות המצורפות לבקשת האישור מבססות את טענתו
כי מדובר בהפרה רוחבית ביחס לאלפי מוצרים בסניפים שונים, ולעומת זאת המשיבה לא
צירפה כל ראיה ובכלל זאת דוגמא כלשהי לכך שהיא מסמנת מחיר על גבי מוצרים כלשהם או
לקיום נהלים בעניין. בנסיבות אלו, סבור המבקש כי נטל ההוכחה הורם על ידו ולא היה בידי
המשיבה לסתור את טענותיו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

25. לעניין הנזקים לחברי הקבוצה, המבקש חזר על הטענות שעלו בבקשת האישור, וטען כי חוסר
הנוחות הכרוך בחוסר היכולת לערוך השוואה נוחה, הוכר בפסיקה כגורם לנזק בר פיצוי
המצדיק קבלת אישור. לעניין חסכון במשאבים, סבור המבקש כי שעה שאין קושי מעשי בסימון
מוצרים ברור שהמטרה היא חסכון במשאבים על חשבון חברי הקבוצה, ועילה זו הוכרה
בפסיקה כמצדיקה פיצוי. לטענתו, המשיבה לא הציגה כלתחשיב חלופי סותר לחישוב החיסכון
שנטען בבקשת האישור. המבקש דוחה גם את טענות המשיבה לכך שסימון המוצרים מקשה
עליה לקיים מבצעים לטובת הצרכנים.
26. המבקש אף העלה טענות נוספות ביחס לנטען בתשובת המשיבה: אמצעים טכנולוגיים חלופיים
אינם מבטלים את החובה החוקית לסמן את מחיר המוצר על גביו; וכן הבהיר את עמדתו כי
תכלית החקיקה תואמת את פרשנותו לחוק ולחובת סימון מחיר המוצרים על גביהם. המבקש
דוחה את הטענות האישיות שנטענו כנגדו, שכן הוא רכש בסניפי המשיבה מוצרים שלא סומנו
עליהם מחירים והוא שצילם את התמונות והסרטונים.

תמצית סיכומי הצדדים

27. בסיכומיהם חזרו הצדדים על טענותיהם בכתבי הטענות והוסיפו עליהן בעקבות דיון ההוכחות
שהתקיים. לפיכך, להלן יובאו בתמצית עיקרי הדברים.

סיכומי המבקש

28. במסגרת סיכומיו, חזר המבקש על עיקרי הטענות שעלו בבקשת האישור. לשיטתו, משהודתה
המשיבה כי היא אינה מסמנת את מחירי המוצרים על גביהם כעניין של מדיניות, אין מחלוקת
עובדתית של ממש. המבקש אף הפנה בעניין זה לחקירת המצהיר מטעם המשיבה. הודאה זו
יחד עם הראיות שצורפו לבקשת האישור די בהן לבסס את ההפרה. השאלה המשפטית שעל
בית המשפט להכריע בה, היא אפוא האם די בהצבת שלט לסימון המחיר או שמא יש לסמן את
המחיר על גבי המוצר עצמו.
המבקש חזר על טענתו כי סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן קובע כי חובת סימון על גבי המוצר או
אריזתו וכי שילוט עם מחיר אינו מחליף סימון מחיר על גבי כל יחידת מוצר או אריזתו.
המחוקק קבע מספר חריגים צרים בתוספת לתקנות פרסום מחירים, אשר אינם מתקיימים
בענייננו.
תכליות החוק יכולות להתגשם רק באמצעות סימון המחיר על גבי המוצר עצמו. התכליות הן
לאפשר לצרכן לדעת את המחיר באופן מיידי ובלי לצורך לחפשו, לאפשר לצרכן להשוות
מחירים בהמשך הקנייה ולדעת המחיר בהגיעו לקופה וכן לאפשר לצרכן להשוות מחירים
בקלות גם לאחר השלמת הקנייה ובשובו לביתו. מכאן שפרשנות המשיבה סותרת את מטרת
החוק והתקנות ואין לקבלה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 29. הראיות שהוצגו במהלך ההליך מלמדות כי הפרות המשיבה רוחביות ושיטתיות. הדבר עולה
- 2 מהראיות שהגיש במסגרת בקשת האישור, מעדות מנכ"ל המשיבה שהעיד במסגרת דיון
- 3 ההוכחות, ומן העובדה שהמשיבה לא הציגה ראיות סותרות.
- 4 30. המבקש חזר על טענותיו לעניין התעשרות המשיבה כתוצאה מהחיסכון במשאבים על חשבון
- 5 חברי הקבוצה והפנה לפסיקה בעניין. המבקש אף סבור כי עמד בנטל להוכיח נזק לכאורה באופן
- 6 המספק לצורך שלב זה של בקשת האישור. העובדה שהמשיבה אדישה לפגיעה בלקוחותיה והיא
- 7 אינה נכונה לשנות את התנהלותה, מצדיקה מתן צו עשה. המבקש אף דוחה את הטענה של
- 8 המשיבה כי היכולת לשנות מחירים ולשנותם בקלות תיטיב עם חברי הקבוצה.
- 9 31. לעניין עילת התביעה האישית, חוזר המבקש על טענתו כי זו קיימת לאור הנסיבות העולות
- 10 בבקשת האישור ועמידתו בחקירה הנגדית. אף אם ימצא כי לא קיימת עילה אישית, סבור
- 11 המבקש כי יש לקבל את בקשת האישור לאור השאלה המשותפת לחברי הקבוצה ולאור העילה
- 12 הקבוצתית.

סיכומי המשיבה

- 13
- 14 32. בסיכומיה חזרה המשיבה על עיקרי הטענות שהעלתה בתשובתה לבקשת האישור, והתמקדה
- 15 בטענות כנגד עילת התביעה האישית של המבקש והתאמתו לשמש כתובע ייצוגי. כך חזרה
- 16 המשיבה על טענתה כי המבקש אינו "צרכן אותנטי", אלא "צרכן מתוכנן" לצורך הגשת
- 17 תובענות ייצוגיות. לעניין העדר עילת תביעה אישית, טענה לסתירות העולות מעדותו וכשלונו
- 18 לענות בצורה משכנעת על שאלות ב"כ המשיבה על נסיבות הרכישה שביצע בסניף המשיבה.
- 19 הדבר אף מטיל ספק ביכולתו של המבקש לנהל את ההליך באופן מקצועי ואחראי. עוד חזרה
- 20 המשיבה על טענתה כי המבקש פעל באופן מניפולטיבי וחסר תום לב באופן השולל ממנו את
- 21 היכולת לשמש תובע ייצוגי ראוי.
- 22 33. המשיבה אף חזרה על טענותיה לגופו של עניין, ודחתה את טענות המבקש לעניין הפרת חוק
- 23 הגנת הצרכן ותקנות פרסום מחירים. תכלית חובת סימון המחירים היא להבטיח שקיפות
- 24 ולייצר ודאות עבור הצרכן. המשיבה ציינה כי הוראות החוק לא נועדו למנוע מעוסקים להציע
- 25 שיטות מכירה מגוונות וייחודיות שאינן פוגעות בצרכן ואף מיטיבות עמו ועם האינטרס הציבורי
- 26 והפנתה לפסק הדין ברע"א 4481/20 משק קירשנר נ' אלנתן משה לוינשטיין (פורסם במאגרים,
- 27 6.6.2023) (להלן: "עניין משק קירשנר").
- 28 34. לטענת המשיבה, משורה ארוכה של חריגים בחוק ניתן ללמוד כי אין ממש בטענת המבקש כי
- 29 העדר סימון מחיר על גבי המוצר עצמו גורם לנזק לצרכן.
- 30 לעניין הצגת המחירים ביחס למוצרים הנמכרים ב"מיכלים", סבורה המשיבה כי פרשנותה
- 31 סבירה ועולה בקנה אחד עם תכלית הוראות החוק. הפרשנות שיש לתת לחריג שבפרט 10 לגבי
- 32 מוצרים הנמכרים במיכלים היא פרשנות המתבוננת על המהות, ומכאן שגם "במה" תפורש
- 33 כ"מיכל", וכך, על פי גילוי הדעת של הרשות להגנת הצרכן, גם מוצרים המוצגים על "קוף".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 המכירות בחנויות של המשיבה מתאפיינות במכירות בכמויות גדולות על במות או בארגזים או
- 2 במארזי ניילון גדולים שאינם נפרקים ליחידות בודדות, מהם נוטל הצרכן את המוצרים כרצונו.
- 3 מכאן שמדובר במכירה ממכל, המתאפיינת בכך שמדובר בסוג מוצרים אחד המוצגים באופן
- 4 מופרד ומובחן. המשיבה מפנה בהקשר זה לעניין **משק קירשנר**. המשיבה ציינה את שיטת
- 5 המכירה הנהוגה אצלה של סריקת המוצר באמצעות מסופון המציגה בצגאת המחיר. עוד טענה
- 6 המשיבה שהצגת מחיר המוצר על גביו אינה רלוונטית לצורך השוואת מחירים, שכן השוואה
- 7 צריכה להתבצע ביחס למחיר ליחידת מידה שממילא מוצג על גבי שלט.
- 8 עוד נטען כי גם אם נמצאו נקודות מסוימות של העדר סימון, מדובר בתקלות נקודתיות שאינן
- 9 מקימות עילת תביעה, מה גם שהמצהיר מטעמה העיד שלמשיבה קיימים נהלים ברורים לגבי
- 10 סימון מוצרים.
- 11 35. המבקש לא הוכיח כי התקיימו עילות של הטעיה או הפרת חובת גילוי לפי סעיפים 2 ו-4 לחוק
- 12 הגנת הצרכן, וכי טענות אלו חסרות בסיס. המשיבה ציינה כי היא מציגה את מחירי המוצרים
- 13 באופן גלוי וברור באמצעות שלטים, מסופונים ואפליקציה.
- 14 המבקש לא הוכיח כי נגרם לו נזק ולא הוכיח קשר סיבתי בין ההטעיה הנטענת לנזק. המבקש
- 15 הודה כי לא בדק האם יכול היה לקנות במחיר זול יותר במקום אחר וממילא לצורך השוואת
- 16 המחיר נדרש הסימון מהמדף של המחיר ליחידת מידה.
- 17 36. המשיבה אף דוחה את הטענות להתעשרות שלא כדין. ראשית, משום שפעלה כדין. מעבר לכך,
- 18 לאור ההסדר השלילי הקיים בחוק הגנת הצרכן השוללת החלת דיני עשיית עושר ולא במשפט,
- 19 ולאחר שהופרכה הטענה כי המשיבה חוסכת משאבים על חשבון לקוחותיה שכן המבקש לא
- 20 הוכיח את טענתו זו. עוד טענה כי הסימון בשלטים רבים והשימוש במסופונים כרוך בעלויות
- 21 מרובות.
- 22 המשיבה גם חוזרת על טענותיה כי לא הפרה את חוק החוזים וכי לא עומדת למבקש עילה בגין
- 23 הפרה חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין, ומוסיפה למעלה מן הצורך, כי קיימת לה
- 24 הגנה בגין עילה זו שכן היא פעלה "מתוך אמונה סבירה ובתום לב בקיומה של הרשאה חוקית".
- 25 37. המשיבה מציינת כי שאר התנאים לאישור תובענה ייצוגית אינם מתקיימים. ראשית, טוענת
- 26 המשיבה כי לא הוכח קיומה של קבוצה, שכן הגדרת הקבוצה כוללת והטרוגנית לחלוטין,
- 27 באופן שאינו מכיר בשונות שבנסיבות הרכישה וההטעיה הנטענת, ובעילות שונות הקיימות
- 28 לחברי הקבוצה. כמו כן נטען כי המבקש לא הציע מנגנון מעשי לזיהוי חברי הקבוצה. עוד נטען
- 29 כי התובענה הייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין, היות
- 30 שההליך לא יעיל ולא הוגן, ומשעה שמדובר בתקלות נקודתיות ובהיעדר תועלת ציבורית.
- 31 המשיבה אף חוזרת על טענתה שעניינה של הקבוצה לא ייוצג בדרך הולמת ובתום לב.
- 32
- 33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

סיכומי התשובה מטעם המבקש

- 1
- 2 38. במישור הרעיוני, המשיבה מרשה לעצמה להשיג על הוראות החוק ולקבוע לעצמה כללים
- 3 חדשים בקשר לסימון מוצרים (שימוש בארגזים, במות, מסופון ועוד) הגם שאין לכך היתר בדין,
- 4 ואף טוענת כי תביעה ייצוגית אינה הדרך להסדיר את התנהלותה.
- 5 39. במישור העובדתי, המשיבה עומדת על עמדתה (השגויה) שדי בהצבת סימון על מדפים. המשיבה
- 6 מודה בכך שאינה מסמנת את המוצרים עם מחיר על גביהם, וכי היא נוהגת בפרקטיקה של אי
- 7 סימון מוצרים בארגזים. המשיבה אף הודתה שהיא נוהגת בפרקטיקה שלא לסמן מוצרים בתוך
- 8 מקררים, כשלדבריה מדובר ב"מכל". המבקש חזר על טענתו כי קיימת חובה לסימון מחיר על
- 9 גבי המוצרים עצמם ואין די בהצבת שלט לצידם. מדובר במוצרים ארוזים ולכן ממילא התנאים
- 10 בפרט 10 שהינם מצטברים לא מתקיימים לגביהם. כוונת המוחק להחריג מהכלל את מכירתם
- 11 בתפזורת של מוצרים בודדים, קטנים, שאינם ארוזים, ולא מוצרי מזון ארוזים מראש, גדולים
- 12 ושאינם בתפזורת כבענייננו. לדברי המבקש, הדבר אף עולה מעמדת המאסדר, ממנה התעלמה
- 13 המשיבה. קיומם של חריגים לכלל סימון המחירים על גבי המוצרים, לא מלמד על העדר
- 14 החשיבות של סימון המוצרים, שכן רוב המוצרים אינם בגדר החריגים, ופרשנות המשיבה
- 15 מנוגדת לתכלית החוק.
- 16 40. לא ברור כיצד טענותיה של המשיבה לכך שלא הפרה את חובת הסימון מתיישבת עם טענתה
- 17 לטעויות נקודתיות.
- 18 41. המבקש דוחה את טענות המשיבה ביחס לעילת התביעה האישית, וטוען כי הוא לקוח חוזר של
- 19 המשיבה ורכש בסניפי המשיבה פעמים רבות. זאת, על אף שלדבריו אין כל דרישה בדין ל"קשר
- 20 צרכני משמעותי". המבקש אף צירף סרטונים שצילם ובהם ניתן לשמוע את קולו.

דיון והכרעה

- 22 42. בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק") נקבע כי על מנת לאשר תובענה
- 23 ייצוגית, צריכים להתקיים התנאים הבאים:
- 24 8.(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:
- 25 (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל
- 26 חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- 27 (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות
- 28 הענין;
- 29 (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך
- 30 הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 23-02-33330 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

(4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב".

43. בכל הנוגע לתנאי הראשון, שעניינו בקיומה של אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה לטובת הקבוצה, נקבע כי הנטל המוטל על התובע בשלב זה אינו הנטל הרגיל של הוכחה במאזן הסתברויות הנדרש במשפט האזרחי. יחד עם זאת, נקבע כי אין לקבוע מידת הוכחה קלה מדי, שכן יש להגן באופן מידתי גם על זכויות הנתבעים החשופים לסיכון כלכלי גבוה, ושרף הוכחה נמוך מדי עלול לדחוף אותם להסכמי פשרה גם בתביעות שאין בהן ממש. לפיכך, נפסק כי בשלב בקשת האישור יש לבחון האם קיימת תשתית ראייתית מספקת שמקימה סיכוי סביר להכרעה לטובת המבקש, שניתן לומר כי היא מגלה עילת תביעה טובה (ר' למשל: [רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' עמוסי](#) (פורסם במאגרים, 05.07.12), פס' 12 ו-15; [רע"א 729/04 מדינת ישראל נ' קו מחשבה בע"מ](#) (פורסם במאגרים, 26.04.10), פס' 10).

השאלה העיקרית הדרושה הכרעה בענייננו היא האם המבקש ביסס קיומו של סיכוי סביר שיוכרע בתובענה כי המשיבה הפרה את חובת הצגת המחיר על מוצרים, בכך שהציעה, לפי הנטען, את מוצריה למכירה ללא הצגת מחירים הכולל על גביהם או על גבי אריזתם?

חובת הצגת מחיר על טובין

44. חובת הצגת המחיר על טובין לצרכן עולה בסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן. וזו לשון הסעיף:

17. (א) עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירים הכולל.

(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה –

(1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;

(2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו גם על טובין המוצגים על ידי עוסק לראווה בכל דרך שהיא, באופן הנותן יסוד להניח שהטובין, או טובין הדומים להם, מוצעים על ידיו לצרכן למכירה.

(ד) המחיר המחייב של טובין יהיה המחיר שהוצג עליהם בהתאם להוראות סעיף זה, אף אם מחירים בקופה גבוה מהמחיר האמור.

(ה) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי טובין שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכולל או במקומו, את המחיר ליחידת מידה, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

1 המונח "המחיר הכולל" מוגדר בסעיף 17א לחוק הגנת הצרכן, ומשמעותו "מחיר הכולל את סך
2 כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל המסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים
3 על ידי עוסק".
4 45. לצד הוראות החוק הכלליות, המחוקק התייחס למצבים שבהם סימון המחיר על גבי המוצר
5 אינו מעשי, ועל כן התקין חריגים לכלל זה ולצידם הוראות לאופן ההצגה. זה לשונו של סעיף
6 1(א) לתקנות פרסום מחירים:

7 **"סוגי המצרכים המנויים בטור א' לתוספת יכול שמחירים יוצג באופן המצויין לצדם**
8 **בטור ב', ולא על גבי המצרף עצמו או על גבי אריזתו, ובלבד שהצגת המחיר כאמור**
9 **נראית לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם לדעת את מחיר המצרף".**
10 מבין הפרטים המוצגים בתוספת לתקנות האמורות, המשיבה מפנה לפרט 10 שעניינו:

11 **"מצרכים מסוג אחד שאינם ארוזים, המוצגים למכירה בתפוזרת בתוך מכל ומחירים**
12 **אחיד ומתייחס ליחידה בודדת (כגון: עטים, עפרונות, מחקים, מוצרי סדקית וכיוצא**
13 **באלה, אך למעט מוצרי טכסטיל והנעלה)".**

14 מוצרים מהסוג המתואר בפרט 10 יוצגו באמצעות **"תוית או שלט צמוד למכל בו הם מונחים**
15 **או בסמוך אליו"**.
16 46. על תכליות חובת סימון המחיר ועל החריגים הקבועים בתקנות, עמדה הרשות להגנת הצרכן
17 ולסחר הוגן במסגרת עמדה משלימה מיום 29.11.23 שהוגשה בעניין ת"צ 48087-05-22
18 **פרונסקי נ' ליבנה צפוני**, וצורפה כנספח 3 לתגובת המבקש לתשובה לבקשת האישור:
19 **"מעבר לאמור לעיל, הרשות תשוב ותדגיש את החשיבות של הצגת המחיר על גבי הטובין.**
20 **חשיבות זו נובעת הן מהצורך לייצר ודאות בקרב הצרכנים ביחס לעלות המוצר בעת קנייתו,**
21 **והן על מנת שלצרכן תהא היכולת לקחת עימו את המוצר ולהשוות את מחירו במהלך חווית**
22 **הקניה ולאחריה ביחס למוצרים שונים [ההדגשה במקור – א.ר.ב.].** ההקלה הניתנת מכוח
23 התקנות כאמור, ניתנת ביחס למוצרים לגביהם קיים קושי לסמן את המחיר [...] (ר' ס' 13
24 לעמדה המשלימה מיום 29.11.23).

25 מן הכלל אל הפרט

26 47. הצדדים אינם חלוקים על כך שקיימת חובה בדין לסמן את מחיר המוצרים הנמכרים על ידי
27 המשיבה. המחלוקת נסובה סביב אופן סימון המחירים, והשאלה האם המשיבה עמדה בחובת
28 הסימון בדין.
29 לשיטת המשיבה, המוצרים הנמכרים על ידה נכללים בגדר החריג שבפרט 10, המתיר הצגת
30 מחירים באמצעות **"תוית או שלט צמוד למכל"** שבו מונחים המוצרים הנמכרים או **"בסמוך"**
31 אליהם. לדבריה, המוצרים הנמכרים על ידה נמכרים בתוך **"מכל"**, ועל כן היא אינה נדרשה
32 לסמן מחיר על כל מוצר כפי שטוען המבקש. עוד נטען כי הצגה של מוצר למכירה על גבי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

1 "במות", במקרים, ועל גבי "קוץ" אף היא אינה גוררת חיוב מצד עוסק לסמן מחיר על כל גבי
2 מוצר, זאת שכן יש לראות בכך ביטוי למכירה בתוך "מכל".
3 מנגד, סבור המבקש כי קיימת חובה לסמן מחיר על גבי המוצרים עצמם, והחריג המתיר סימון
4 בשילוט לצד המוצר מתייחס רק לפרטים בודדים, בתפזורת, ביחידה בודדת, שאינם ארוזים.
5 לטענתו רוב מוצרי המשיבה ארוזים מראש, ולא חל עליהם הפטור. לדבריו, הפטור לסימון
6 מוצרים הקבוע בפרט 10 מתייחס "רק לפרטים קטנים שלא ניתן לסמן אינהרנטית", וקבלת
7 טענת המשיבה כי מוצרים המוצגים על "במות", במקרים ועל גבי "קוץ" נכנסים לחריג זה,
8 תהפוך אם כן את הוראת סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן לאות מתה.
9 48. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ובדוגמאות שצורפו להם על ידי המבקש, אני סבורה כי קיימת
10 סבירות גבוהה כי טענת המבקש להפרת חובת הסימון תתקבל במסגרת תובענה ייצוגית.
11 הכלל המחייב סימון מחיר על גבי טובין חל כאמור על כל מוצר, ככל שאינו נכלל באחד החריגים
12 המפורטים בתוספת. המשיבה הצביעה על פרט 10 לתוספת כמקור המתיר לה לסמן מחירים
13 שלא על גבי הפריטים עצמם, אלא באמצעות תווית או שלט צמוד או סמוך למוצרים הנמכרים
14 בתפזורת בתוך "מכל". ואולם, הרישא של פרט 10 מעיד על כך כי הוא חל רק בהתקיים התנאי
15 שמדובר ב"מצרכים מסוג אחד שאינם ארוזים", ונדרש כי יתקיים תנאי זה. מלשון פרט 10
16 עולה כי מדובר בתנאים מצטברים ולא חלופיים, ועל כן העובדה שמוצרים נמכרים בתוך "מכל"
17 - תהא הגדרתו אשר תהא - אינה מקנה בפני עצמה פטור מסימון המחיר על גבי הפריטים עצמם
18 מקום שבו הפריטים עצמם ארוזים. על כך עמדה הרשות להגנת הצרכן בפס' 16 לגילוי הדעת
19 מיום 20.3.23 שצורפה כנספח 1 לתגובת המבקש לתשובה לבקשת האישור:

20 "אבהיר, כי לשם הצגת המחיר בדרך האמורה בפרט 10 ביחס ל"קוץ", נדרש כי
21 יתקיימו יתר התנאים בתקנות ובפרט 10, ביניהם – המוצרים הינם לא ארוזים, מחירים
22 אחיד, הם אינם טקסטיל והנעלה, ואינם מצרכים המוצגים בחלון ראווה. כן אדגיש,
23 כי על פי סעיף 1(א) לתקנות, ניתן לנקוט באופן הצגת המחיר שנקבע בתוספת, ובלבד
24 שהצגת המחיר תהיה נראית לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם
25 [ההדגשה במקור - א.ר.ב.] לדעת את מחיר המצר. כן, על פי סעיף 5 לקנות, שלט או
26 תווית המשמשים להצגת מחיר יהיו במידות כאלו שהדפסת הפרטים עליהם תהיה
27 באותיות ובספרות ברורות לעין ובגודל שיאפשר קריאתם או זיהויים ללא מאמץ. בכך
28 נשמר את התכליות של הנגשה נוחה ומלאה של המחיר לכל צרכן".

29 49. מטרתם של החריגים הקבועים בתוספת, היא לשמור על האינטרסים המוגנים של הצרכנים
30 במקרים שבהם סימון המחיר על גבי המוצר אינו מעשי לאור אופיו וטיבו של המוצר. אופן
31 הצגת המוצר, בין אם בתוך "מכל" או באופן אחר הקבוע באחד הפרטים האחרים בתוספת,
32 נגזר פעמים רבות מאופיו של המוצר. ככל שמדובר במוצרים "ארוזים", אשר אינם נכנסים
33 בגדר חריג אחר, נתן המחוקק דעתו לכך שסימון המחירים על גבי המוצרים עצמם יגשים את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 תכלית החוק וישמור על האינטרסים של הצרכנים. על כן, ובהעדר חריג אחר שהוגדר על ידי
- 2 המחוקק, חובת סימון המחיר על גבי המוצרים עצמם עומדת בעינה, ללא קשר לאופן הצגתם
- 3 של המוצרים על ידי המשיבה.
- 4 50. לא למותר לציין כי משעה שהמשיבה היא שטוענת להתקיימות החריג, הנטל להוכחת
- 5 התקיימותו מוטל עליה (ר' ע"א 2919/07 מדינת ישראל - הוועדה לאנרגיה אטומית נ' עדנה
- 6 גיא-ליפל, פס' 41, סד(2) 82 (2010)).
- 7 51. עיינתי בדוגמאות שהובאו על ידי המבקש בנספחים 3-5 לבקשת האישור. לדברי המבקש מדובר
- 8 על ממצאים משלושה סניפים של המשיבה (אשדוד, כנות וראשון לציון), אשר מהן, לשיטתו,
- 9 "ניתן לראות את הפרותיה הרחביות השונות של המשיבה" (ס' 32 לבקשת האישור).
- 10 מהדוגמאות שהובאו עולה כי מדובר במוצרים ארוזים, ועל כן הם אינם נכנסים בגדרי פרט 10
- 11 וקיימת בעניינם חובת הסימון הכללית על גבי המוצרים. לא הובאה ראיה לכך שהמשיבה
- 12 הציגה את מחירי המוצרים על גביהם, ואף לא נטען שהדבר נעשה. משכך, נראה כי לכאורה
- 13 קיימת הפרה של החובה בדיון.
- 14 52. המשיבה נדרשה במסגרת תשובתה וסיכומיה לפרשנות המושג "מכל". לדבריה, מאחר
- 15 שמוצרים נמכרים בתוך "מכלים", בין אם על גבי "במות" או מקררים, הוראות פרט 10 חלות
- 16 על הצגת המחירים ביחס למוצרים אלה לצד המכלים. משמצאתי כי המשיבה לא עמדה בנטל
- 17 להוכיח בשלב זה כי הפריטים הנמכרים על ידה נכללים במסגרת החריג שבפרט 10, נראה
- 18 שמתיתר הצורך להכריע בשלב זה בפרשנות לסיפא של הסעיף ולמונח "מכל".
- 19 לצד זאת, לא למותר לציין כי קיים מרחק רב בין מכל המכיל עטים או מחקים בלתי ארוזים
- 20 הנמכרים בתפזורת, כמפורט בפרט 10, לבין מקררים או במות שעל גביהם מונחים מוצרי מזון
- 21 וניקיון ארוזים שהמשיבה בחרה להציג עליהם את המוצרים במקום על גבי מדפים.
- 22 אף אם נניח כי אופן הצגת המוצרים על גבי "במות" או בתוך מקררים נכנס לגדר פרשנות
- 23 הביטוי "מכל", וכאמור אני סבורה כי מדובר בפרשנות מוקשית, אין מקום לגזור מכך שהדבר
- 24 משנה את חובת הסימון ביחס למוצרים אשר ממילא, בהיותם מוצרים ארוזים, אינם נכללים
- 25 בגדרי החריג הקבוע בפרט 10. לפיכך, ספק אם יהיה בכך כדי לסתור את טענת המבקש כי הפרה
- 26 את חובת סימון המחירים.
- 27 53. לדברי המבקש, הראיות המצורפות לבקשת האישור מבססות את טענתו כי התנהלות המשיבה
- 28 אינה נקודתית אלא משקפת מדיניות הנוגעת לאלפי מוצרים בסניפים שונים, באופן המהווה
- 29 הפרה רוחבית של חובת סימון המחירים. המשיבה מצידה, לא הכחישה את טענות המבקש
- 30 לעניין אופן סימון המחירים ברחבי סניפיה ולא צירפה כל ראיה לטענה שהיא מסמנת מחיר
- 31 על גבי מוצרים כלשהם. יתרה מכך, המשיבה אישרה את הטענות העובדתיות הנוגעות למדיניות
- 32 סימון המחירים של המשיבה. כך עלה גם בדיון ההוכחות מיום 21.5.21 שבו נחקר מנכ"ל
- 33 המשיבה, מר עידן גורן, ע"י בא כוח המבקש:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 "עו"ד בן דרור: או-קיי. אחרי שהוגשה הבקשה לאישור, עשיתם איזה שהם
- 2 שינויים בחברה?
- 3 העד, מר גורן: לא.
- 4 עו"ד בן דרור: כלום. כלומר מבחינתכם הכל פיקס והכל על פי נהלי החברה.
- 5 העד, מר גורן: תמיד.
- 6 עו"ד בן דרור: תמיד. וגם כל מה שמתואר בבקשה, זה הכל על פי נהלי
- 7 החברה.
- 8 העד, מר גורן: אמת.
- 9 עו"ד בן דרור: אמת, אחלה. אז, כשאתם אומרים בכתב תשובה, שמספיק לשים
- 10 שלט ליד מכלים, כדי לעמוד בחובת הסימון, זה בהתאם לנהלים
- 11 של החברה?
- 12 העד, מר גורן: אמת."
- 13 (ר' ש' 13-4, עמ' 45 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.25).
- 14 מכאן, שאין מחלוקת על כך שהתנהלות המשיבה נובעת ממדיניות רוחבית המשקפת את אופן
- 15 סימון המחירים בסניפיה הרבים.
- 16 54. בסיכומיה, הוסיפה המשיבה טיעון לפיו בהתאם לפסיקה בעניין משק קירשנר, כאשר המחיר
- 17 ליחידה גלוי ומוצג באופן ברור וקריא לכל אין חובת סימון מחיר ליחידת מידה ואין בכך פגיעה
- 18 בתכליות ההגנה על הצרכן, משום שלצרכן יש מידע מלא בדבר איכות וטיב המוצר, בדבר כמות
- 19 המוצר ומחירו הסופי (ס' 38 לסיכומי המשיבה).
- 20 אולם לא למותר לציין כי הנסיבות בעניין משק קירשנר שונות מענייננו. באותו העניין עמדה
- 21 במחלוקת השאלה האם הופרה חובת הצגת המחיר ליחידת מידה לפי תקנות הגנת הצרכן
- 22 (כללים ושנים לפרסום מחירי מוצרים ושירותים), התשנ"א – 1991 ובתקנות הגנת הצרכן
- 23 (מחיר ליחידת מידה), התשס"ח – 2008 ולצורך כך נדרש בית המשפט לשאלה האם יש לראות
- 24 כמכירה ב"תפוזות", שיטת מכירה ייחודית שלפיה נמכרים לצרכן פירות וירקות טריים
- 25 בסלסילות למילוי עצמי כאשר מחירה של סלסלה לאחר שמולאה הוא קבוע וידוע מראש. בית
- 26 המשפט העליון קבע כי אין לראות במתכונת מכירה מסוג זה כבאה בגדר מכירה ב"תפוזות"
- 27 וכי הדין אינו שולל אופני מכירה שונים של ירקות ופירות הקובעים את המחיר לצרכן באמצעות
- 28 יחידת המכירה (סלסילה) הגם שאינם ארוזים ואף לא על פי משקל הטובין. נקבע כי מאחר
- 29 שמחיר הסלסילה היה ידוע, לא הופרו הוראות הדין ביחס להצגת המחיר ליחידת מידה ושיטת
- 30 מכירה זו מתיישבת עם חובות הגילוי המוטלות על העוסק.
- 31 בענייננו, המחלוקת נוגעת לסימון של המחיר הכולל ביחס למוצרים הנמכרים בחנויות המשיבה
- 32 כשאין מחלוקת שהם ארוזים מראש. לשיטת המשיבה היא נוהגת בהתאם למסגרת שהותוותה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

בדין בפרט 10 המחריגה מכירה ב"מכל" מהוראת הסימון הכללית. ראו דברי מנכ"ל המשיבה, מר עידן גורן:

"עו"ד בן דרור: לזה אתם לא קוראים מדף?

העד, מר גורן: במוצרים כאלה, במדף כזה שהכל מלא, מבחינתנו זה כמו מיכל.

עו"ד בן דרור: הבנתי,

העד, מר גורן: המוצרים סגורים באריזות, מגיעים באריזה, המוצרים מגיעים סגורים באריזה, ולכן מבחינתנו הם זהים והם כמו מיכל. אנחנו לא מפרידים אותם.

כב' הש' רבינוביץ' ברון: (לא ברור) ראינו שם את המדפים הלבנים האלה מהמתכת,

העד, מר גורן: כן.

עו"ד בן דרור: אז אני קצת מבולבל. אז גם המדפים יכולים להיות מיכל, וגם הקופסאות באמצע הן מכל, וגם המקרר יכול להיות מיכל, אז הכל יכול להיות מכל, ומבחינתך, אם זה מוצר, לא יודע, איך אתה מגדיר אותו, אז אפשר שלט?

העד, מר גורן: לא, אני ממש, אני מחדד, מוצרים שהם מוצרים זהים, הומוגניים, ומגיעים במארזים, מבחינתנו מוצגים כמקשה אחת, ובגלל זה השלט מספיק ברור, מבחינת הייעוץ שקיבלנו זה עונה להגדרה של מיכל." (ר' שו' 31-17, עמ' 58 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.25)

מכאן ומשהובהר כי שיטת המכירה במכל חלה ביחס למוצרים ארוזים קיים קושי בקבלת טענת המשיבה ביחס לתחולת החריג שבפרט 10.

לפיכך, אינני סבורה כי יש באמור בהחלטה שניתנה בעניין משק קירשנר כדי לבסס את עמדת המשיבה, כאשר בענייננו מדובר בשאלה הנוגעת לעניין שלגביו המחוקק נתן דעתו, התווה והסדיר את אופן סימון המחירים על מוצרים וקבע להם חריגים ברורים. אף אינני סבורה כי יש לראות במכירה במקררים או בהנחת המוצרים על "במות" במקום על מדפים משום שיטת מכירה ייחודית המוציאה את המוצרים מגדר חובת הסימון שבסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן. כך גם, הטענה של המשיבה כי בחנויות שלה קיימים מסופונים ואפליקציה אשר הקונים יכולים להיעזר בהם ולדעת את מחירי המוצרים, איננה פוטרת אותה מלקיים את הוראות החוק ולהציג את המחירים על גבי המוצרים או אריזותיהם.

55. אני סבורה אם כן, כי המבקש עמד ברף ההוכחה הנדרש לשלב זה כדי לבסס כי אכן קיים סיכוי סביר שיוכח כי המשיבה הפרה את חובתה להציג את המחיר על גבי מוצרים הנמכרים על ידה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

הטענות לקיומם של נזקים

- 1
- 2 56. המבקש הבחין בין שלושה סוגי נזקים שנגרמו לטענתו לחברי הקבוצה (ס' 79 לבקשת האישור):
- 3 א. הנזק הממוני הראשון נובע מהפער שבין מחירי המוצרים שנמכרים ע"י המשיבה לעומת
- 4 מוצרים "דומים, זהים או תחליפיים". העדר הסימון מנע מהצרכנים לערוך השוואה בין
- 5 מוצרים ולרכוש מוצרים שעלותם פחותה.
- 6 ב. הנזק הממוני השני נובע מאי-סימון המחירים, בכך שהדבר אפשר למשיבה גמישות
- 7 בהעלאת המחירים שחובת הסימון באה למנוע.
- 8 ג. הנזק שאינו ממוני נובע מאי פרסום המידע הנחוץ לצרכן לצורך ביצוע השוואות מחירים
- 9 באופן שפוגע בנוחות הצרכן.
- 10 57. לדברי המבקש, הקשר הסיבתי בין ההטעיה לנזק מתקיים בכך שאי הצגת המחירים על ידי
- 11 המשיבה הובילה לנזקים כמתואר.
- 12 58. כמו כן, טוען המבקש להתעשרות המשיבה על חשבון הצרכנים כתוצאה מהפרת חובת הסימון.
- 13 על כך יורחב בהמשך במסגרת הדיון בעילת עשיית עושר ולא במשפט.
- 14 59. המשיבה דוחה את טענות המבקש לעניין התקיימות הנזק הממוני מהסוג הראשון ולשיטתה
- 15 מאחר שלא הפרה את חובת סימון המחירים, מחיר המוצרים היה ידוע לצרכן ולא נגרם
- 16 לצרכנים נזק הנובע מהעדר היכולת להשוות בין מוצרים.
- 17 ביחס לנזק הממוני השני, המשיבה טענה שמדובר בטענה שבמומחיות שנדחת באותו הדוח
- 18 עצמו, בעמ' 89 אשר לא צורף על ידי המבקש. לטענת המשיבה מהדוח עולה המסקנה ההפוכה,
- 19 לפיה הגמישות בשינוי המחירים באה לרוב דווקא לטובת הצרכן.
- 20 כמו כן ביקשה המשיבה לדחות את הטענות לנזק בלתי ממוני לאור עמידת המשיבה בחובות
- 21 הסימון.
- 22 60. לעניין הפגיעה באוטונומיה, לשיטת המשיבה עוולה זו אינה מקימה זכות פיצוי ללא שהתגבש
- 23 נזק בצידה, ובענייננו לא התקיים נזק. יוער כי נראה שטענה לפגיעה באוטונומיה לא עלתה
- 24 מפורשות על ידי המבקש בבקשת האישור, ובלאו הכי אינני סבורה שיש מקום לאשרה.
- 25 61. לטענת המשיבה, המבקש לא עומד בנטל לבסס קשר סיבתי בין עילת התביעה לבין חברי
- 26 הקבוצה כהגדרתה.
- 27 62. כידוע, אנו נמצאים בשלב בחינת בקשת האישור ולא בהליך בירור התובענה לגופה. סעיף 4(ב)(1)
- 28 לחוק דורש, שכאשר מוגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית שאחד מיוסדות העילה בה הוא
- 29 נזק, אזי די להראות כי לכאורה נגרם נזק. לפיכך, מספיקה לשלב זה, המסקנה כי קיים בסיס
- 30 מספיק לטענה בדבר קיומו של נזק ובהמשך יהיה מקום לבחון את שאלת גובה הנזק. ראו
- 31 החלטה בה אושרה ב"גלגול שני" הבקשה לאישור התובענה הייצוגית בת"צ (מחוזי מרכז)
- 32 46766-12-15 דוד ניצן נ' אסם תעשיות מזון בע"מ (פורסם במאגרים 31.5.2021).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

63. בסיכומיו (סעיפים 44-49), התמקד המבקש בטענות לנזק של חוסר נוחות ואי יכולת להשוות מחירים בצורה נוחה שעניינם נזק בלתי ממוני ובטענות להתעשרות המשיבה, שיידונו במסגרת הדיון בעילת עשיית עושר ולא במשפט.

64. ביחס לנזק הממוני המבקש לא חזר על הטענה לנזק ממוני בסיכומיו. לכן נראה כי הטענה בעניין זה נזנחה וממילא המבקש אף לא הצביע על נזק ממוני קונקרטי ולכן אינני סבורה כי יש מקום לאשר את הסעד המבוקש בהקשר זה.

65. ביחס לנזקים שאינם ממוניים, המבקש הצביע על פסיקה שהכירה בנזק לא ממוני במצבים של הפרת חובות הסימון המוטלות מכוח חוק הגנת הצרכן. ואכן בעניין ת"צ (מחוזי מרכז) 51324-03-14 עזרא יהודה נ' Hewlett-Packard Company (פורסם במאגרים, 3.5.2017) (להלן: "עניין HP"), אושרה כאמור לעיל בקשה לאישור תובענה ייצוגית עקב הפרה של הוראות סעיף 17(ג) לחוק הגנת הצרכן שעניינו סימון מוצרים בשפה העברית. באותו העניין אושר נזק בלתי ממוני כתוצאה מהסבת אי נוחות לצרכן. הדברים שנאמרו בו יפים גם לענייננו:

"לצרכני ישראל יש זכות, המעוגנת בסעיף 17(ג) לחוק הגנת הצרכן, כי סימון המוצרים יהיה בעברית (זולת אם נקבע אחרת). משמעותה של זכות זו, היא שצרכן בישראל אינו צריך להרגיש שלא בנוח בגלל שהוא שולט היטב בעברית בלבד, ואין להטיל עליו לא טרחה לקרוא אזהרה והוראות שימוש בשפה שהוא מתקשה בה, ולא נטל להיעזר באחר על מנת לוודא שהמוצר אותו הוא רוכש הוא אכן זה בו הוא מעוניין. במילים אחרות, בישראל יש לצרכנים זכות חוקית שהסימון המתחייב על פי חוק הגנת הצרכן יהיה בעברית. הטעם המצדיק זכות זו הוא שסימון מוצר בעברית מקל על הצרכן הממוצע בישראל, ומאפשר לו לבצע את רכישותיו בנוחות ובקלות. הימנעות מסימון בעברית מטילה על הצרכן נטל, שגם אם אינו בלתי עביר, הוא מיותר, ומהווה פגיעה בזכויותיו ובנוחותו. פגיעה כזו, גם אם אינה הנזק החמור ביותר שניתן להעלות על הדעת, היא בגדר נזק בר פיצוי על פי הדין (וראו הגדרת "נזק" בסעיף 2 לפקודת הנזיקין, הכוללת לא רק אובדן חיים, רווחה גופנית או נכס, אלא גם אובדן נוחות)" (ר' ס' 20 לפסק דינו של כב' השופט גרוסקופף).

ובהתאמה לענייננו, לצרכני ישראל יש זכות המעוגנת בסעיף 17(ב) לחוק הגנת הצרכן כי מחירי הטובין הנמכרים יוצגו על גביהם אלא אם הדבר הוחרג על ידי המחוקק. אין לשלול מהצרכן את זכותו ונוחותו, ופגיעה בכך עשויה להיחשב נזק בר פיצוי על פי הדין.

66. אני מוצאת, בשים לב אף להיקף ההפרה הנטענת, כי יש ביסוס לטענה כי נגרמו במקרה זה ללקוחות אי נוחות ותחושות שליליות עקב היעדר סימון המחירים על גבי המוצרים. הטענות לגבי גובה הנזק וכן מכלול טענות המשיבה בעניין זה, מקומן להתברר במסגרת בירור התובענה לגופה.

67. לנוכח האמור, אני מוצאת לנכון לאשר את הטענות לנזקים הבלתי ממוניים הנובעים לפי הנתען מאי סימון המחירים על פי דין כמפורט לעיל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

1

2

עילות תביעה

3 68. עילות התביעה העולות בבקשת האישור הן: הפרת סעיפים 17א ו-17ב לחוק הגנת הצרכן;
4 הטעיה והפרת חובת הגילוי מכוח סעיפים 2(א) ו-4 לחוק הגנת הצרכן; הפרת חובה חקוקה לפי
5 סעיף 63 לפקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט כמובנה בחוק עשיית עושר ולא במשפט;
6 והפרת חובת תום הלב הקבועה בסעיף 12 לחוק החוזים.

7

8 הפרת חובת הצגת המחיר הכולל לפי סעיפים 17א ו-17ב לחוק הגנת הצרכן -

9 69. סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן קובע חובת הצגת המחיר הכולל של המוצר על גביו. סעיף 17א
10 מגדיר את המושג "המחיר הכולל".

11 לאור ניתוח חובת סימון המחירים שהובאה מעלה, ולאחר שמצאתי כי יש סבירות גבוהה לכך
12 שטענות המבקש לעניין הפרת חובת סימון המחירים העולה מסעיף 17ב יוכחו במסגרת הליך
13 תביעה ייצוגית, אני מוצאת לנכון לאשר עילה זו.

14

15 הטעיה והפרת חובת הגילוי מכוח הוראות חוק הגנת הצרכן -

16 70. לעמדת המבקש המשיבה הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן הנוגעות לאיסור על הטעיה (ס'
17 2(א)) ועל גילוי עניין מהותי בעסקה (ס' 2(א)(13)). לשיטת המבקש, אי הצגת מחירי המוצרים
18 על גביהם מהווה הפרה של חובת הגילוי כלפי צרכני המשיבה, המקשה ומסכלת את יכולתם
19 לבצע קנייה נבונה ולערוך השוואה נוחה בין מחירי המוצרים, וכי מדובר בהטעיה שבגינה נגרם
20 נזק לצרכן. המבקש מדגיש כי בהתאם לסעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, דינה של הפרה זו כדון
21 עוולה בניזיקין המקימה זכות לפיצוי בגין נזק ממוני ולא ממוני, כאשר האיסור משתרע על כל
22 מצג 'העלול להטעות' את הצרכן גם ללא הוכחת הטעיה בפועל.

23 71. לעמדת המשיבה, המבקש לא הוכיח כי התקיימו עילות של הטעיה או הפרת חובת גילוי לפי
24 סעיפים 2 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, וכי טענות אלו חסרות בסיס. לטענת המשיבה, היא מציגה את
25 מחירי המוצרים באופן גלוי וברור באמצעות שלטים, מסופונים ואפליקציה. המבקש לא הוכיח
26 כי נגרם לו נזק ולא הוכיח קשר סיבתי בין ההטעיה הנטענת לנזק.

27 לטענתה, כעולה מהראיות שהגיש המבקש, המבקש לא הוטעה שכן ידע מהו המחיר המדויק
28 של כל מוצר. לתמיכה בטענת ההטעיה הנובעת מאי סימון המחירים, לא צירף המבקש
29 אסמכתא או חוו"ד מומחה. המשיבה הוסיפה כי טענת המבקש כי המשיבה סימנה את המחיר
30 לצרכן שלא בהיקף הנדרש מעלה שמחיר המוצר כן הוצג לצרכן ועל כן הצרכן לא הוטעה. אם
31 כן, למבקש אין עילת תביעה אישית, וכך גם לרבים מיתר חברי הקבוצה אשר לא הוטעו בפועל,
32 כל שכן מקום שבו המידע גלוי וברור לעיני הצרכן אין הוא יכול לטעון כי הוטעה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

72. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, אני מוצאת כי ההיקף הנרחב לכאורה של אי ההצגה של המחירים על גבי המוצרים, עלול להטעות ולגרום כתוצאה מכך נזק לצרכנים כפי הנטען, ומכאן שיש לאשר אף את עילת ההטעיה. עילה זו תידון במסגרת בירור התובענה הייצוגית שבמסגרת בירורה ממילא יתבררו גם טענות המשיבה כי השלטים והאמצעים שנקטה בהם, הביאו לכך שצרכנים לא היו עלולים להיות מוטעים.

הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין -

73. לטענת המבקש, המשיבה הפרה את החובות המוטלות עליה מכוח חיקוק (סעיפים 2, 17 ו-17ב לחוק הגנת הצרכן.

מנגד, המשיבה דוחה את הטענות להפרת חובה חקוקה לפי פקודת הנזיקין, שכן לשיטתה אין מקום להחילה ביחס להפרת חוק הגנת הצרכן מאחר שהחוק עצמו קבע הוראה לפיה הפרת הסעיפים האמורים מהווה עוולה נזיקית. המשיבה מוסיפה כי למעלה מן הצורך, קיימת לה הגנה בגין עילה זו שכן היא פעלה "מתוך אמונה סבירה ובתום לב בקיומה של הרשאה חוקית". 74. סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע כי "דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]". סעיפים 17 ו-17ב כלולים תחת פרק ד' לחוק ומכאן שהפרתם מהווה עוולה נזיקית. לכן, ספק אם יש להידרש לעילה של הפרת חובה חקוקה. אולם, מחמת הזהירות, ומשעה שלפי הנטען אכן הופרה הוראה חוקית, מצאתי לאשר עילה זו ובמידת הצורך אדרש לכך במסגרת הדיון בתובענה לגופה.

עשיית עושר ולא במשפט -

75. לעמדת המבקש, המשיבה התעשרה שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה, בכך שחסכה את העלות הכרוכה בסימון מוצריה כנדרש על פי דין. הימנעות המשיבה מסימון המחירים נובעת לשיטת המבקש מניסיון לחסוך את המשאבים הכרוכים בכך, ולא מקושי מעשי לסמנם. לדבריו, חיסכון במשאבים על דרך אי סימון מוצרים כראוי הוכר בפסיקה כעילה המצדיקה אישור תובענה ייצוגית בהקשר של דיני עשיית עושר ולא במשפט, והפנה לת"צ (מחוזי מרכז) 51324-03-14 עזרא יהודה נ' Hewlett-Packard Company (פורסם במאגרים, 3.5.2017) (להלן: "עניין HP") ולת"צ (מחוזי ת"א) 7066-03-21 אולג ציפורין נ' הוט מובייל בע"מ (פורסם במאגרים, 7.6.2021) (להלן: "עניין הוט מובייל"). לטענתו, עלויות סימון מחירי המוצרים משמעותיות, ומסתמך על הדו"ח בעניין חוק סימון מחירים שבנספח 12 לבקשת האישור. עלויות אלו היו לשיטתו לנגד עיני המחוקק כשקבע את הוראות סימון המחירים.

76. טענות המשיבה כנגד הטענה של עשיית עושר ולא במשפט, מתחלקות לשתיים. ראשית, נטען כי לא ניתן לתבוע בגין עילה זו, זאת שכן סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן קובע הסדר שלילי המגביל את עילות התביעה בגין הפרה של סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן לעוולות לפי פקודת הנזיקין בלבד. כמו כן נטען כי סעיף 6(א) לחוק עשיית עושר קובע אף הוא הסדר שלילי במקרים שכן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- קיימות עילות תביעה עדיפות. מעבר לכך לגופו של עניין, לעמדת המשיבה, המבקש לא עמד
בנטל ההוכחה להוכחת חיסכון ואף הטעה בחישוב החיסכון הנטען על ידו. לטענת המשיבה בעל
דין המבקש להוכיח טענה שבמומחיות נדרש להביא חוות דעת מומחה, ובענייננו זו לא הוגשה.
יתרה מזאת, המבקש אף התעלם מממצאים בסקירה שצירף אשר בכוחם לאיין את בקשת
האישור, והציג חישוב שגוי ומופרז של ההתעשרות הנטענת.
77. ראשית, בכל הנוגע לטענת המשיבה כי ס' 31 לחוק הגנת הצרכן מחיל הסדר שלילי השולל את
עילת עשיית עושר וכי הוראות סעיף 6(א) לחוק עשיית עושר יוצרות הסדר שלילי ביחס לתחולת
עילה מקבילה של עשיית עושר, המשיבה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעמדתה. אולם, אני סבורה
כי ניתן למצוא בפסיקת בית המשפט העליון ביסוס לכך שניתן לתבוע בגין עשיית עושר בדרך
של חסכון בהוצאות במצב בו נטען בנוסף לכך להפרת חובות לפי חוק הגנת הצרכן ובקשת
האישור אושרה אף לגבי נזקים נטענים בעילה זו (ר': Hewlett Packard 5119/17
Company נ' יהודה עזרא (פורסם במאגרים, 25.12.2017 פסקאות 7 ו-9). לפיכך, אף לאחר
עיון בפסיקה אליה הפנתה המשיבה, אינני סבורה כי יש בטיעון זה כדי למנוע אישור עילת
תביעה של עשיית עושר במקרה זה.
78. לגופו של עניין, מקובלת עלי טענת המבקש כי חסכון במשאבים כתוצאה מאי סימון המחירים
עשוי לעלות כדי התעשרות שלא כדין לעניין תביעה בגין עשיית עושר ולא במשפט. שאלת תחולת
עילת עשיית עושר במצבים של חיסכון במשאבים נדונה בפסיקה ונקבע כי עילה זו חלה במקרים
של הימנעות מסימון מידע מהותי לצרכן כנדרש בחוק (ראו פס' 32 בעניין HP ובפס' 9 ברע"א
Hewlett Pack 5119/17 שהובא לעיל); וכן ת"צ (מחוזי חי') 51741-09-16 יהודה פלוטקין נ'
שופרסל בע"מ (פורסם במאגרים 18.7.2017), פס' 96; ת"צ (מחוזי חי') 67401-06-20 תום המר
נ' אופיס 3000 בע"מ (פורסם במאגרים, 17.5.2022 פס' פ"ז).
79. כמו כן, אינני סבורה כי יש לקבל את טענת המשיבה כי הטענה לחסכון במשאבים כתוצאה מאי
סימון כנדרש מהווה טענה שבמומחיות הדורשת צירופה של חוות דעת מומחה בשלב בקשת
האישור. כפי שצוין לעיל, לצורך ביסוס טענתו בדבר חסכון במשאבים, המבקש אף הפנה לדו"ח
בעניין חוק סימון מחירים שצורף (הגם שלא במלואו) כנספח 12 לבקשת האישור. לאחר שאף
עיינתי בדו"ח האמור, אני סבורה כי המחלוקות לגבי גובה ההתעשרות מקומן להתברר
במסגרת בירור התובענה לגופה.
- הפרת חובת תום הלב הקבועה בסעיף 12 לחוק החוזים -
80. לטענת המבקש, המשיבה הפרה את חובת תום הלב במשא ומתן המעוגן בסעיף 12(א) לחוק
החוזים. לדבריו, המשיבה הפרה את חובה זו ולא פעלה בהתאם לסטנדרט התנהגות ראוי
המחייב אותה לנקוט בזהירות יתירה בכל הנוגע לפרסום מחירים וגילוי מלא של כל המידע
הרלוונטי ללקוחותיה. מנגד, המשיבה טענה וכי לא הפרה את חוק החוזים והכחישה את הטענה
להפרת חובת תום הלב במו"מ הקבועה בסעיף 12 לחוק.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

81. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, אני מוצאת שהמבקש לא עמד בנטל להוכיח את קיומה של עילה של הפרת חוק החוזים. המבקש לא חזר על טענותיו בסיכומים, על אף שלא זנח אותן במפורש, הרי שלא הרחיב מעבר לטענה הכללית שנטענה בבקשת האישור. מכאן, שלא עלה בידי המבקש לבסס די הצורך את קיומה של עילה זו, ועל כן אני מוצאת כי אין מקום לאשרה.

5

6

הסעדים המבוקשים

82. במסגרת הבקשה לאישור, התבקשו הסעדים הבאים:

א. צו עשה המורה למשיבה לתקן את כל מצגיה, ולהציג על גבי מוצריה או אריזתם את

מחירם הכולל;

ב. פיצוי כספי למבקש וחברי הקבוצה בסכום הנזק שנגרם להם;

ג. פיצוי כספי לציבור בגין הסכומים שחסכה המשיבה בשל אי ציון המחיר על גבי המוצרים.

83. ביחס לסעד שעניינו צו עשה, ככל שיתברר במסגרת התביעה כי המשיבה הפרה את חובתה לסמן

את מחירי המוצרים כדין, יהיה עליה לתקן את התנהלותה. מכאן שסעד זה מתבקש בנסיבות

העניין ועומד בקנה אחד עם תכלית חובת סימון המוצרים, וכן בכוחו להביא תועלת לציבור

הרחב בהתאם לתכלית הליכי התביעה הייצוגית.

ביחס לסעדים שעניינם פיצוי כספי, הנובעים מהנזקים הנטענים למבקש וחברי הקבוצה,

משמצאתי לאשר את התביעה לנזק לא ממוני, אני מאשרת את התביעה לסעד של פיצוי כספי.

כך גם משנמצא כי יש אפשרות סבירה שתוכח התקיימות עילה של עשיית עושר ולא במשפט,

אני מאשרת את סעד ההשבה ביחס להתעשרות הנטענת של המשיבה על חשבון חברי הקבוצה.

20

הגדרת הקבוצה

84. במסגרת בקשת האישור, ביקש המבקש כי הגדרת הקבוצה תוגדר כך: "כל אדם בישראל,

שרכש או רצה לרכוש מוצר בסניפי המשיבה השונים, ואשר לא הוצג על גבי המוצר או על

גבי אריזתו מחירו הכולל, בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ועד למועד אישור

התובענה כייצוגית".

85. המשיבה טוענת כי המבקש לא הראה כי קיימת קבוצה הומוגנית וטענה להבדלים בין חברי

קבוצה שונים.

86. אני סבורה כי מדובר במצב דברים בו המדובר בקבוצה הומוגנית דיה לצורך בירור עילות

התביעה שפורטו לעיל.

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

התקיימות יתר התנאים הנדרשים לצורך אישור תובענה כייצוגית

תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין –

87. מדובר בסוגיה משותפת הנוגעת לצרכנים רבים, ואשר הוגשה כנגד המשיבה שהיא בעלת חנויות רבות. טענות המבקש כי התנהלות המבקשת ביחס לסימון המחירים על גבי המוצרים מהווה מדיניות שיטתית הנוהגת בכל רחבי הרשת, לא נסתרה על ידי המשיבה ואף קיבלה חיזוק מדברי מנכ"ל המשיבה בדיון מיום 21.5.25. בנסיבות אלו, נראה כי היקף ההפרה והיקף הקבוצה רחבים דיים כדי להצדיק את אישור התובענה הייצוגית ונראה כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקות.

88. טענות המשיבה כי אין זה יעיל לנהל תביעה ייצוגית שכן מדובר בטעויות נקודתיות כלל לא הוכחו ואף לא עולות בקנה אחד עם הטענות שהועלו על ידה לגבי אופן סימון המוצרים על ידה שלטענתה הינו כדין.

קיומה של עילת תביעה אישית –

89. המשיבה הרחיבה בטענותיה כנגד עילתו האישית של המבקש והתאמתו לשמש כתובע ייצוגי. לטענתה הוכח כי המבקש אינו צרכן אותנטי, והוא פעל בחוסר תום לב תוך ניסיון מלאכותי לייצר עילת תביעה. המשיבה הקדישה חלק ניכר מסיכומיה לטענות כנגד קיומה של עילת תביעה אישית וטענות לחוסר תום לב מצד המבקש. בכלל זאת, המשיבה טענה כי עדותו בדיון הייתה רצופת סתירות וביטאה חוסר אמינות וחוסר תום לב, וחקירתו הנגדית חשפה שאינו מתמצא בפרטי התביעה הבסיסיים ביותר. עוד נטען כי הוכח כי המבקש ביצע רכישות ייעודיות לצורך הגשת התביעה, וכי טענתו לנזק הייתה כללית וסתמית ולא ביססה עילת תביעה. לטענתה, הראיות שהציג המבקש נאספו באופן מגמתי ומניפולטיבי במטרה ליצור מצג שווא של הפרה. המשיבה טענה כי אין כל ראיה לכך שהמבקש הוא "לקוח מזדמן" או "לקוח קבוע", והמבקש לא הציג ראיה לרכישה כלשהי שביצע אצל המשיבה טרם הרכישה שביססה את עילת התביעה, ולא על קשר צרכני משמעותי עם המשיבה. כמו כן, נטען כי המבקש הגיש תביעות ייצוגיות דומות ובכך יש ביטוי להיות התביעה מתוכננת ולא "אותנטית".

90. המבקש מצידו עמד על כך שביצע רכישות אצל המשיבה וסבל מחוסר נוחות בשל העדר סימון המחיר כנדרש.

91. לאחר שעיינתי בטענות לעניין עילתו האישית של התובע, מצאתי שהגם שקיימים קשיים מסוימים ביחס לנסיבות העובדתיות המקימות למבקש עילת תביעה, (כך למשל בסעיף 40 לבקשת האישור וסעיף 4 לתצהיר עליו חתום המבקש צויין כי רכש "פתיתים" בעוד שבקבלה שצירף כנספח לבקשת האישור ובדיון נטען כי רכש "פתי בר"), נראה שהמבקש עמד בדרישת הסף להוכיח כי קיימת לו עילת תביעה אישית. המבקש צירף כנספח 11 לבקשת האישור קבלת הרכישה ממנה עולה כי אכן רכש פתי בר ומגבות נייר בסניף של רשת אושר עד באשדוד ביום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 33330-02-23 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

19.12.22, והרחיב בעדותו לגבי הרכישה שבוצעה על ידו. ממילא לא נדרש להיות לקוח חוזר של המשיבה על מנת להגיש תביעה כנגדה, וביחס לטענות שעלו ביחס לתביעות דומות שהגיש המבקש, אינני סבורה כי יש בכך כדי לשלול את העילה האישית של התובע. בפרט, שעה שמדובר בטענות שעניינן הפרה של חובה לפעול על פי הדין.

92. מכאן שאני סבורה כי קיימת למבקש עילת תביעה אישית בענייננו ברמה הנדרשת לצורך קבלת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

93. יש לציין כי אף אילו לא מצאתי כי קיימת בענייננו עילת תביעה אישית, לא היה הדבר מביא בהכרח לדחיית בקשת האישור. בהתאם לפסיקה, כאשר התנאי בדבר קיומה של עילת תביעה אישית הוא התנאי היחיד שאינו מתקיים, ניתן לקבל את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ולהורות על החלפת התובע המייצג (ר' למשל: ע"א 6930/19 עמית הר פז נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ (פורסם במאגרים, 6.2.2023) פסקה 39). ממילא בענייננו, אף אם יתברר כי לא קמה למבקש עילת תביעה אישית, היה מקום למנות מחליף בהתאם למנגנון להחלפת תובע מייצג הקבוע בסעיף 18(ג)(2) לחוק.

קיים יסוד סביר כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת –

94. אני סבורה כי תנאי זה מתקיים בענייננו.

סוף דבר

95. לנוכח כל האמור, הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית מתקבלת, בהתאם למפורט להלן:

א. **הגדרת הקבוצה:** "כל אדם בישראל, שרכש או רצה לרכוש מוצר בסניפי המשיבה השונים, ואשר לא הוצג על גביי המוצר או על גבי אריזתו מחירו הכולל, בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ועד למועד אישור התובענה כייצוגית"

ב. **עילות התובענה:** הפרת סעיפים 17א ו-17ב לחוק הגנת הצרכן שעניינם הצגת מחיר כולל על גבי הטובין; הפרת סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן; הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט.

ג. **השאלות המשותפות לחברי הקבוצה:** השאלה המרכזית היא האם הפרה המשיבה את החובה לסמן מחיר כולל על גבי הטובין הנמכרים על ידה לצרכן? וכן מתעוררות שאלות משותפות נוספות ובכללן האם על המשיבה לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקים שלפי הנטען נגרמו להם כתוצאה מהתנהלותה והאם התעשרה כתוצאה מהתנהלותה באופן המקיים לחברי הקבוצה עילה כנגדה בגין עשיית עושר ולא במשפט.

ד. **הסעדים הנתבעים:** צו עשה המורה למשיבה לתקן את כל מצגיה, ולהציג על גבי מוצריה או אריזתם את מחירם הכולל; פיצוי כספי למבקש וחברי הקבוצה בסכום הנזק הבלתי

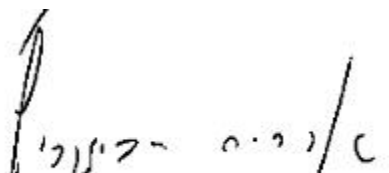
בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 23-02-33330 דוד נ' מרב - מזון כל בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 ממוני שנגרם להם; פיצוי כספי לציבור השווה לסכום הכסף שהמשיבה חסכה בשל אי ציון
- 2 המחיר על גבי המוצרים.
- 3 ה. התובע המייצג: מר שחר דוד (המבקש).
- 4 ו. באי כוח המייצג: עו"ד משה בן-דרור, עו"ד ינון חימי.
- 5
- 6 96. בהתאם לסעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות, אני פוסקת לב"כ המייצג שכר טרחה בגין טיפולם
- 7 בתובענה עד לשלב זה, ביחד ולחוד, בסכום של 28,000 ₪ בצירוף מע"מ, אשר ישולם על ידי
- 8 המשיבה בתוך 60 ימים ממועד החלטה זו.
- 9 97. ב"כ המייצג ידאגו לפרסום הודעה בדבר אישור התובענה כייצוגית, כאמור בסעיף 25 לחוק
- 10 תובענות ייצוגיות. נוסח ההודעה יכלול את הפרטים הנדרשים על פי סעיף 14(א) לחוק והבהרה
- 11 על זכותו של כל חבר קבוצה לצאת מהקבוצה לפי סעיף 11 לחוק תובענות ייצוגיות. גודל
- 12 ההודעה ונוסחה יתואם בין ב"כ הצדדים, ובלבד שגודל האותיות לא יהיה קטן מהקבוע בתקנות
- 13 הגנת הצרכן (האותיות בחוזה אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד לצרכן), תשנ"ה-1995.
- 14 ההודעה תפורסם בשניים מחמשת העיתונים היומיים הגדולים בישראל, ובאחד משלושת
- 15 העיתונים הכלכליים היומיים הגדולים בישראל, לפי בחירת באי הכוח המייצג. ההודעה
- 16 תפורסם גם באתר המשיבה.
- 17 98. נוסח ההודעה יתואם בין באי כוח הצדדים ויובא לאישור בית המשפט תוך 14 יום ממועד
- 18 החלטה זו. המשיבה תישא בעלויות פרסום ההודעות.
- 19
- 20 נקבע למשימה כללית למתן החלטה ליום 20.10.26.
- 21
- 22 המזכירות תעביר עותק של החלטה זו למנהל בתי המשפט כדי שיעדכן את פנקס התובענות
- 23 הייצוגיות.
- 24
- 25
- 26
- 27

ניתנה היום, י"א תשרי תשפ"ז, 22 ספטמבר 2026, בהעדר הצדדים.

איריס רבינוביץ ברוך, שופטת